

4C - Nieuwe boeren: nieuw landbouw

Thema: Agro-ecologie
Moderator: Henk Eshuis (Toekomstboeren)
Sprekers: Ties Betjes (Tuinderij de Ark), Gijs Nauta (Het Proefveld), Jolke de Moel (voormalig landwerker in Engeland)

Verslag

Drie boeren presenteren hun ervaring over het opzetten van een boerenbedrijf. Ties Betjes was winkelier, maar wilde boer worden. Om een boerenbedrijf op te zetten vroeg hij om steun bij het UVW. Ze weigeren, maar besluit toch door te gaan. Samen met zijn vrouw zet hij Tuinderij de Ark op. Het is een innovatief bedrijf dat werkt volgens de principes van “*community supported agriculture*”, een systeem waarin boer en burger nauw met elkaar samenwerken voor duurzaam en gezond voedsel. Gijs Nauta wil ook boer worden. Hij vroeg de gemeente om hulp bij het vinden van land, maar die werkten niet mee. Uiteindelijk vond hij zelf grond, bouwde hij een klantenkring op en zette de zelfoogsttuin ‘De Proeftuin’ op.

Deze boeren gaan verder dan biologisch. Voedsel wordt lokaal afgezet en vaak met de fiets opgehaald. Ze bieden ook een ontmoetingsplek en een groene omgeving voor burgers waarmee ze de sociale cohesie bevorderen. Klanten hebben bovendien inspraak op de manier waarop geproduceerd wordt. Er zijn echter ook moeilijkheden. Jolke de Moel vertrok vijf jaar geleden naar Engeland waar ze een opleiding volgde om biologische tuinder te worden. Ze was actief voor de boerenorganisaties ‘*The Landworkers Alliance*’ en ‘*Groundspring*’, maar plannen voor haar eigen bedrijf liepen steeds stuk op financiering.

Uitkomsten

1. Nieuwe boeren produceren meer dan alleen voedsel. Ze produceren biodiversiteit, dragen bij aan een mooi landschap, bevorderen sociale cohesie en bieden een plek waar de burger zich weer kan verbinden met hun eten en met de natuur.
2. Op hoger niveau dragen nieuwe boeren bij aan democratische en duurzame landbouw en voedselsystemen. En gaan het leeglopen van het platteland tegen.
3. Helaas is er vanuit overheden weinig steun voor nieuwe boeren. Land en financiering zijn belangrijke obstakels.

Meer informatie

- Website Toekomst Boeren, www.toekomstboeren.nl